

1821

Δρόμοι της φωτιάς

ΤΡΙΤΗ 4 ΜΑΪΟΥ 2021

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΕΤΜΕΖΑ

- ▶ Από τα Σουδενά της Ηπείρου, στους Κάτω Λουσούς των Καλαβρύτων
- ▶ Η συμμετοχή στα Ορλωφικά και η βεντέτα με τους Χαραλάμπδες

3/21

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

- ▶ Αρχοντας των Καλαβρύτων, μέσα στους κορυφαίους του Μοριά
- ▶ Το ερώτημα στον Παπαφλέσσα για την επόμενη ημέρα του Αγώνα

2/20

▶ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

- ☑ Τα Ταμπάχανα που έγιναν πλατεία Φιλικών
- ☑ Η ηρωική Κυριακή των Βαΐων του 1821

4/22

▶ ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΗΡΩΕΣ

- ☑ Ο Γιάννης Ξύκης από τα Δύο Βουνά Φθιώτιδας

▶ Η ΕΞΩΘΕΝ ΒΟΗΘΕΙΑ...

- ☑ Ο Κάρολος Φαβιέρος ήταν... ένας από εμάς!

4/22

Επιμέλεια:
**ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ**

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ

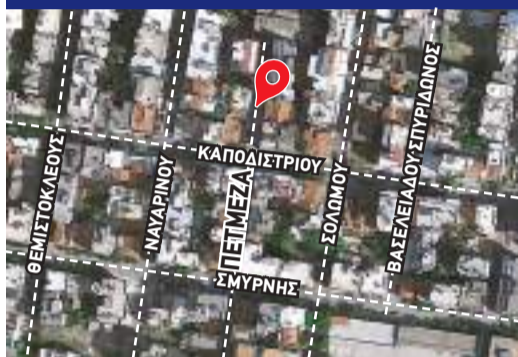
ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΟΣ
ΟΜΙΛΟΣ ΠΑΤΡΑΣ
«ΔΑΝΙΗΛΙΣ»

1821

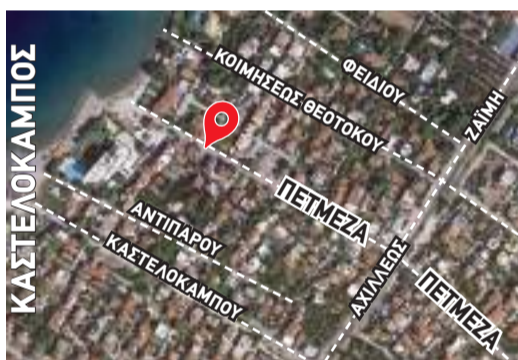

Δρόμοι

ΟΔΟΣ
ΠΕΤΜΕΖΑ
ΡΕΤΜΕΖΑ

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ
ΤΗΣ ΟΔΟΥ: 1953

Ο ελευθερωτής των Καλαβρυτών Βασίλειος Πετμεζάς, του οποίου το επικρασιμένο πιστόλι φυλάσσεται στο Μουσείο της Σχολής Ευελπίδων «όπερ είναι το πρώτον κροτήσαν όπλον διά της χειρός του δαφνοστεφούς στρατηγού κατά την εις την μονήν της Αγίας Λαύρας τελεσθείσαν ορκωμοσίαν»

Μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους κι όταν συστάθηκε το 1833 η Ελληνική Βασιλική Χωροφυλακή, ο Νικόλαος Πετμεζάς ορίστηκε ως ένας από τους πρώτους δέκα Μοιράρχους του Σώματος

Ο πύργος των Πετμεζάδων στους σημερινούς Κάτω Λουσούς και δεξιά ο Αναγνώστης Πετμεζάς, γιος του αρματολού Σωτήρη Πετμεζά, που φονεύθηκε στη Βυσωκά Καλαβρυτών από τους Τούρκους το 1769. Τότε ήταν που ο Αναγνώστης Πετμεζάς διέφυγε στη Ζάκυνθο, υπηρετώντας στα ελληνικά τάγματα που οργάνωσαν οι Ρώσοι στα Επτάνησα

Στο επόμενο
Ρήγας
Φεραίος

Οικογένεια Πετμεζά Στην πρώτη γραμμή...

Η λέξη «πετμεζί» είναι τουρκικής προέλευσης. Προέρχεται από το «ρεκμεζ», το οποίο στο Βυζάντιο ονόμαζαν «έψημα». Όλοι φυσικά γνωρίζουν ότι το πετμεζί είναι το υποπροϊόν του σταφυλιού, το παχύρρευστο σιρόπι με σκούρο χρώμα, το οποίο παράγεται από το βράσιμο του μούστου.

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΑΣ, όμως, έγινε και επώνυμο, κανονικό ή πετσοκομμένο, δεν έχει και τόση σημασία, καθώς εκείνο που μετράει είναι ότι οι Πετμεζάδες ή Πετμεζάδες έγιναν συνώνυμο του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1821.

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ, μάλιστα, υπάρχει και δρόμος αφιερωμένος στο ελληνόψυχο σόι (στην περιοχή του Σκαγιόπουλειου), αλλά και ολόκληρη πλατεία στον Καστελόκαμπο. Παράλληλα, οι παλιότεροι θα θυμούνται ότι Πετμεζά είναι και τοπωνύμιο μεταξύ Παραλίας Προαστείου και Ρίου, εκεί όπου η αγροτική περιουσία της Καλαβρυτινής οικογένειας διαμορφώθηκε σε οικισμό.

ΑΠΟ ΠΟΥ ΗΡΘΑΝ, όμως, οι Πετμεζάδες; Η απόπειρα καταγωγή τους φέρεται να είναι από τα Σουδενά της Ηπείρου. Το αρχικό τους επώνυμο ήταν πιθανότατα Βλάσσης, από τον αρχηγό του οίκου, ενώ σύμφωνα με την παράδοση, το Πετμεζάς το πήραν, όταν ένα μέλος της οικογένειας σκότωσε τον Τούρκο τύραννο Πετμεζή.

ΤΟΤΕ ΗΤΑΝ ΠΟΥ ΑΡΧΙΣΑΝ οι διώξεις και η φαμίλια αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τα μέρη της και να ταξιδέψει στο νότο. Υπολογίζεται ότι επρόκειτο για τον 17ο αιώνα, όταν οι Πετμεζάδες βρήκαν αρχικά καταφύγιο στην επαρχία Ολυμπίας και αργότερα ανέβηκαν στα πιο ορεινά, εγκαθιστούμενοι στα Καλάβρυτα, εκεί όπου ίδρυσαν το χωριό Σουδενά Αγίου Βασιλείου (από την ομώνυμη εκκλησία, καθώς υπάρχουν και τα Σουδενά Θεοτόκου) ως ανάμνηση του παλιού χωριού τους. Μάλιστα, στο νέο τους ορμητήριο, το οποίο αργότερα ονομάστηκε Κάτω Λουσοί, οι Πετμεζάδες έχτισαν και τον οικογενειακό τους πύργο, ο οποίος σώζεται ακόμη και σήμερα (είναι ιδιοκτησία του Αντωνίου Πετμεζά, γιού του αείμνηστου αντιναυάρχου Γκολφίνου Πετμεζά).

ΟΙ ΠΕΤΜΕΖΑΔΕΣ δεν μπορούσαν να συχωρήσουν τους Τούρκους και περίμεναν την ημέρα που θα έπαιρναν την εκδίκησή τους. Η αρχή έγινε το 1770 με τα Ορλωφικά, στα οποία η καλαβρυτινή οικογένεια συμ-

ΞΕΡΑΤΕ ΟΤΙ..;

☑ Ο Αναγνώστης Πετμεζάς υπηρέτησε στα ελληνικά τάγματα που οργάνωσαν οι Ρώσοι στα Επτάνησα για τα Ορλωφικά. Μετείχε στην κήρυξη της Επανάστασης, παίρνοντας μέρος στις μάχες των Καλαβρυτών, της Ακροκορίνθου, της Τρίπολης και των Δερβενακίων. Σκοτώθηκε μαζί με τον γιο του Σωτήρη Πετμεζά (ηλικίας μόλις 17 ετών) και τον παπα-Καλομοίρη στο Βασιλικό της Σικυώνας στις 12 Αυγούστου 1822 σε Τουρκική ενέδρα, ενώ προσπαθούσε να σταματήσει τα υπολείμματα του στρατού του Δράμαλη, που επικειρούσαν αντεπίθεση από την Κόρινθο.

☑ Ο Βασίλειος Πετμεζάς κατέφυγε στη Ζάκυνθο το 1804 και κατατάχθηκε στον Ρωσικό στρατό. Μυήθηκε στην Φιλική Εταιρεία και ανέλαβε τη μύηση του Οδυσσέα Ανδρούτσου στη Στερεά Ελλάδα, ενώ συνεργάστηκε με τον γιο του Αλή Πασά, Βελή. Παρέστη στην Αγία Λαύρα κατά τη κήρυξη της Επανάστασης και μάλιστα, αναφέρεται ότι πρώτος, μαζί με τον Παλαιών Πατρών Γερμανό και τον Ζαΐμη, ύψωσαν τη σημαία. Στην συνέχεια, λαμβάνοντας το βαθμό του στρατηγού μετείχε του αγώνα κατά του Δράμαλη, συμμετέχοντας σε πολλές μάχες στην Πελοπόννησο.

☑ Ο Νικόλαος Πετμεζάς κατατάχθηκε στα αγγλικά τάγματα της Επανάστασης, παίρνοντας τον βαθμό του αξιωματικού. Επέστρεψε με την έναρξη της Επανάστασης και πήρε μέρος σε πολλές μάχες. Το 1826 με δύναμη 600 ανδρών κατέλαβε το Μέγα Σπάλαιο και απέκρουσε τις εφόδους του Ιμπραήμ. Στη συνέχεια διετέλεσε πληρεξούσιος της επαρχίας Καλαβρυτών.

μετείχε ενεργά, με αποτέλεσμα να διωχθεί και πάλι άγρια από τους Οθωμανούς. Το κακό, όμως, ήταν ότι στη δίνη της αντιπαράθεσης έμπλεξε και η αρχοντική οικογένεια Χαραλάμπη, με αποτέλεσμα να ξεκινήσει μια αδυσώπητη βεντέτα ανάμεσα στους δυο οίκους και να κυθεί πολύ αίμα και από τις δυο πλευρές.

ΤΟ ΕΥΤΥΧΗΜΑ ήταν ότι λίγο πριν ξεκινήσει η Επανάσταση τα σπαθιά και τα πιστόλια μπήκαν στις θήκες τους, οι όποιες παρεξηγήσεις λύθηκαν και έτσι οι Πετμεζάδες και οι Χαραλάμπηδες συνεργάστηκαν για την ελευθερία της πατρίδας. Οι πρώτοι είχαν ήδη ανασυγκροτήσει το στρατιωτικό τους σώμα και ήταν έτοιμοι να ριχτούν στη μάχη, όποτε έπαιρναν το «πράσινο φως».

ΤΕΛΙΚΑ αυτό συνέβη μεταξύ 18ης και 20ής Μαρτίου, όταν άνθρωποι του βοεβόδα των Καλαβρυτών, Ιμπραήμ Αρναούτογλου, χτυπήθηκαν από τους Πετμεζάδες καθ' οδόν προς την Τριπολιτσά. Ο Αρναούτογλου, όταν πληροφορήθηκε το γεγονός, διέταξε τους Τούρκους της περιοχής να κλειστούν σε τρεις οχυρούς πύργους των Καλαβρυτών και να αμυνθούν, ελπίζοντας σε βοήθεια από την οθωμανική διοίκηση της Τριπολιτσάς.

ΤΟ ΝΕΡΟ είχε μπει, πλέον, στο αυλάκι. Στις 21 Μαρτίου, 600 Έλληνες επαναστάτες, με επικεφαλής τους Σωτήρη Χαραλάμπη, Ασημάκη Φωτίλα, Σωτήρη Θεοχαρόπουλο, Νικόλαο Σολιώτη, Ιωάννη Παπαδόπουλο και τους Βασίλειο και Νικόλαο Πετμεζά, συγκεντρώθηκαν στη Μονή της Αγίας Λαύρας. Αφού παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία, πήραν μαζί τους για σημαία το λάβαρο της Μονής με τη χρυσοκέντητη παράσταση της Κοιμήσεως της Θεοτόκου κι ένα παλιό κανόνι και ξεκίνησαν την πολιορκία των τριών οχυρών πύργων στα Καλάβρυτα, με την πόλη να πέφτει μετά από 5νθήμερο.

ΦΥΣΙΚΑ οι Πετμεζάδες δεν σταμάτησαν την εμπλοκή τους στον Αγώνα, μόνο στα Καλάβρυτα. Εδωσαν το «παρών» και σε άλλα μέτωπα της Επανάστασης, με τη λαϊκή μούσα να τους αποδίδει τα εύσημα για το αγωνιστικό τους πνεύμα:

«Τρεις περδικούλες κάθονταν ψηλά στον Αη-Θανάσιον κι είχαν τα νύχια κόκκινα και τα φερά βαμμένα, είχαν και τα κεφάλια τους στο αίμα βουτηγμένα, μοιρολογούσαν κι έλεγαν, μοιρολογούν κι λένε: - Τ' είν' το κακό που γίνεται στη μέση στο Λεβίδι, μίνα βουβάλια σφάζονται, μίνα θεριά μαλώνουν; - Μίτε βουβάλια σφάζονται, μίτε θεριά μαλώνουν, Πετμεζάδες πολεμούν μ' εννιά χιλιάδες Τούρκους, μ' Ομέρ-Πασά, με Κουρ-Πασά, με τον Σμαήλη-Πλιάσα...».

της φωτιάς

Ο Σωτήρης Χαράλαμπος εικονίζεται ανάμεσα σε Ζαϊμηδες, Φωτήλες, Λόντο και άλλους, με τον Παλαιών Πατρών Γερμανό να ευλογεί την σημασία της Επανάστασης στον περίφημο πίνακα του Θεόδωρου Βρυζάκη από το 1865

Στο επόμενο Αδαμάντιος Κοράης

Σωτήρης Χαράλαμπος Αγώνας και... βεντέτα

Βεντέτα. Καταραμένο «σπορ» που κρατάει από τα πανάρχαια χρόνια και... τακτοποιεί ανοικτούς λογαριασμούς μεταξύ οικογενειών. Μπορεί η λέξη να είναι ιταλική (από το «vindico», δηλαδή «εκδικούμαι»), όμως, κακά τα ψέματα, εμείς οι Έλληνες είμαστε από τους πρώτους διδάξαντες.

ΤΟ ΠΩΣ ΑΚΡΙΒΩΣ ξεκίνησε η αντιπαράθεση ανάμεσα στους Χαράλαμπους και τους Πετμεζαίους, για την οποία γράφουμε και στη διπλανή σελίδα, είναι κάτι που δεν έχει καταγραφεί επακριβώς. Το σίγουρο είναι ότι, βέβαια, ότι για τους πρόκριτους και τους κοτζαμπάπδες, που μοιραία είχαν δοσοληψίες με τους Τούρκους, οι αρματολοί και οι κλέφτες δεν ήταν και το καλύτερό τους. Κάποιοι στιγμή, λοιπόν, μετά τα Ορλωφικά ξεκίνησαν οι αντιπαράθεσεις, με τις παλιές ιστορίες να θέλουν τους Χαράλαμπους να δολοφονούν... μισή ντουζίνα Πετμεζαίους και στη συνέχεια ο Θανάσης Πετμεζάς να εκδικείται, κυριεύοντας τον πύργο των Χαράλαμπων στη Ζαρούχλα και να σκοτώνει τρία εξαδέλφια και κάμποσους ακόμη συγγενείς του Σωτήρη Χαράλαμψη! Για την ιστορία, ο Πετμεζάς κατέφυγε διωκόμενος στην Αμφισσα, επανέκτισε το 1800 το αρματολίκι των Καλαβρύτων, όμως αργότερα ο Πασάς της Τρίπολης τον επικήρυξε για 100.000 γρόσια και τον κατεδίωξε. Τελικά, τον Ιούλιο του 1804 πολιορκήθηκε στον οικογενειακό του πύργο στα Σουδενά από τους Τούρκους και δολοφονήθηκε από έναν Αραβα, πρώην πιστό υπήρητο του.

Ο ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ αναδείχθηκε τα επόμενα χρόνια σε έναν από τους μεγαλύτερους άρχοντες της Πελοποννήσου. Ο γιος του Αναστασίου Χαράλαμψη, του βεκίλη (αντιπροσώπου) των Καλαβρύτων στην Υψηλή Πύλη της Κωνσταντινούπολης, γεννήθηκε το 1760 στη Ζαρούχλα και παντρεύτηκε τη Βικτωρία Σισίνη, αδελφή του άρχοντα της Γαστούνης Γεωργίου Σισίνη. Ήταν μνημόνος στη Φιλική Εταιρεία και συμμετείχε και στη μυστική συνέλευση της Βοστίτσας στα τέλη Ιανουαρίου 1821, όταν ήρθε σε αντιπαράθεση με τον Παπαφλέσσα. Μάλιστα, ο Σωτήρης Χαράλαμπος ήταν εκείνος που ρώτησε ευθέως τον Γρηγόριο Δικαίο για το ποιος θα διοικούσε τους Έλληνες την επόμενη ημέρα από την ελευθερία τους, θέλοντας προφανώς να εκμαιεύσει από τον Μεσσήνιο Αρχιμανδρίτη το ποιος θα ήταν ο ρόλος των προκρίτων μετά από μια πιθανή ανεξαρτησία. Η διπλωματική απάντηση του Παπαφλέσσα («το έθνος θα ανέθε-

ΞΕΡΑΤΕ ΟΤΙ...;

☑ Όταν ο Αναστάσιος Χαράλαμπος στάλθηκε ως βεκίλης των Καλαβρύτων στην Κωνσταντινούπολη, δεν ξαναείδε ποτέ την πατρίδα του. Παρέμεινε στη Βασιλεύουσα μέχρι το τέλος της ζωής του, με τον γιό του Σωτήρη Χαράλαμψη να τον διαδέχεται στην ηγεσία της οικογένειας...

☑ Εκτός του (παρπανομένου στον Καποδίστρια) Αναστασίου Χαράλαμψη για τον οποίο γίνεται ειδικός λόγος στους σημερινούς «Δρόμους της Φωτιάς», οι Σωτήρης Χαράλαμπος και Βικτωρία Σισίνη είχαν αποκτήσει κι άλλα 4 παιδιά, τους Παναγιώτη, Ασημάκη, Χαρίκλεια, και Κωνσταντίνου.

☑ Εκτός των άλλων, ο Αναστάσιος Σωτ. Χαράλαμπος είχε διατελέσει πληρεξούσιος Καλαβρύτων στη Δ' Εθνοσυνέλευση του Αργους το 1829.

☑ Ο Ασημάκης Χαράλαμπος εξελέγη δυο φορές βουλευτής. Κατοικούσε μόνιμα στην Πάτρα, όπου και πέθανε στις 4 Μαΐου 1885. Παράλληλα, είχε διατελέσει πληρεξούσιος Καλαβρύτων στην εν Αθήναις Β' Εθνική των Ελλήνων Συνέλευση το 1862.

☑ Υπήρξαν κι άλλα μέλη της οικογένειας Χαράλαμψη που συνδέθηκαν με την Πάτρα. Ο Ιωάννης Χαράλαμπος, γιος του προκρίτου της Αιγιάλειας, Δημητρίου Χαράλαμψη, έμπορος, γλωσσολογός και μορφωμένος, σταδιοδρόμησε στην πόλη μας, προσφέροντας πολύτιμες υπηρεσίες στον Αγώνα.

☑ Στην Πάτρα έζησαν ακόμη ο Νικόλαος Χαράλαμπος, δικηγόρος και ο Σπυρίδων Χαράλαμπος.

☑ Από τα Καλάβρυτα ήταν επίσης ο Δημήτριος Χαράλαμπος (1796-1879), πολιτικός και ο Αναστάσιος Χαράλαμπος (1862-1949), αρχηγός του ΓΕΣ και υπουργός.

τε τον ρόλο αυτό σε αυτούς τους ίδιους που διέθεταν την αναγκαία πείρα»), ικανοποίησε τον Χαράλαμψη, ο οποίος είδε, πλέον, κάπως διαφορετικά τα πράγματα.

ΚΑΙ ΚΑΠΩΣ έτσι φτάσαμε στον περίφημο πίνακα του Θεόδωρου Βρυζάκη, με τον όρκο της Αγίας Λαύρας της 25ης Μαρτίου 1821 και τον Χαράλαμψη να κρατάει ψηλά το χέρι του στο σχήμα του σταυρού.

ΜΕ ΤΟ ΞΕΣΠΑΣΜΑ της Επανάστασης, εξελέγη από το μεγαλύτερο μέρος της επαρχίας Καλαβρύτων αρχιστράτηγος όλων των εκεί καπετanaίων και στην συνέχεια πολέμησε στο Σαραβάκι, στο Πουρναρόκαστρο και στην πολιορκία της Πάτρας, πάντα στην πρώτη γραμμή και με στρατιωτικό σώμα που συντηρούσε ο ίδιος.

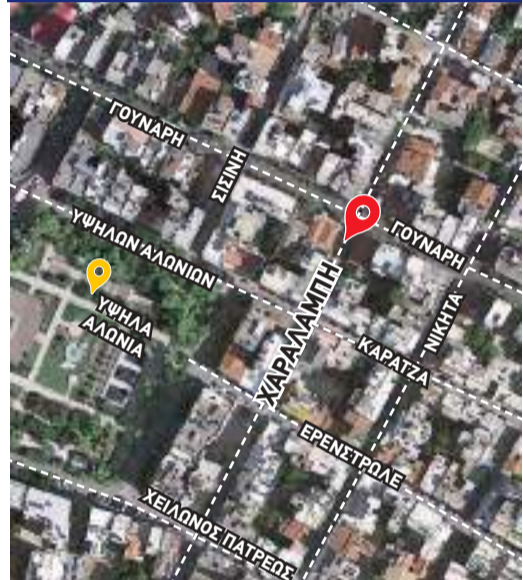
ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ, δεν θα μπορούσε να μην εκλεγεί και στην Πελοποννησιακή Γερουσία το 1821, ενώ πήρε μέρος ως πληρεξούσιος της επαρχίας Καλαβρύτων τόσο στην Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, όσο και στην Β' Εθνοσυνέλευση του Αστρους. Μάλιστα, μετά την Α' Εθνοσυνέλευση είχε πάρει μέρος στο Βουλευτικό το 1822 και μετά την Β' Εθνοσυνέλευση, είχε εκλεγεί αντιπρόεδρος το 1823 στο Εκτελεστικό.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΤΥΧΑΙΟΣ άνθρωπος. Με βάση όσα αναφέρονται στα αρχεία, «επίπευε των σεμπίων της Κατσάνας και των Χασίων» και «εξουσίαζε όλα τα χωριά των Νεζερών και της γύρω περιοχής».

ΠΕΘΑΙΝΟΝΤΑΣ το 1826 στο Ναύπλιο, άφησε 5 τέκνα, εκ των οποίων ο Αναστάσιος παραπονέθηκε αργότερα στον Ιωάννη Καποδίστρια ότι «μερικά χωριά της επαρχίας Καλαβρύτων χρωστούσαν χρήματα στον πατέρα του, για τα οποία είχε ομολογίες των δημογερόντων των χωριών αυτών και ότι ως κληρονόμος του πατρός του ζητούσε να του πληρωθούν». Ο πατέρας του, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά, δάνειζε τα χωριά Καρνέσι, Περθώρι, Καλάνιστρα, Κούτελη Λακώματα, Περιστέρα, Λειβαρτζί, Αγρίδι, Τρεκλίστρα, Μπούμπα, Λυκούρια, Μεσορούγι, Ζαρούχλα και Γκέρμπεσι πριν την Επανάσταση για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις σκληρές και πιεστικές απαιτήσεις των Τούρκων για το ανάλογο «δόσιμο» (φορολογία) και έπαιρνε από τους προκρίτους κάθε χωριού ομολογίες για την οφειλή.

ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΦΥΣΙΚΑ σε άλλες εποχές, αλλά κάπως έτσι εξηγούνται πολλά πράγματα και για τον πλούτο και τη δύναμη του Σωτήρη Χαράλαμψη...

ΟΔΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙ

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ: 1875

Η κατάληψη των Καλαβρύτων φέρει τη σφραγίδα του Σωτήρη Χαράλαμψη

Η σημαία της Ελληνικής Επανάστασης

Για τον Σωτήρη Χαράλαμψη και την απελευθέρωση των Καλαβρύτων έχουν γραφτεί και οι εξής στίχοι δημοτικού τραγουδιού: «Σήμερα ημέρα είναι λαμπρή / καμμένη Χαράλαμψη / είναι γιορτή και σχολή / σήμερα στα Καλάβρυτα / το κάνουν πανηγύρι / διάκοι φορούν τα ιερά / κι οι όμορφες τα άσπρα / λεβέντες σέρνουν το χορό / με τ' άρματα στο χέρι»

1821 Δρόμοι της φωτιάς

▶ Η ΕΞΩΘΕΝ ΒΟΗΘΕΙΑ...

Κάρολος Φαβιέρος Φουστανέλα, σαρίκι και ελληνική αργκό!

ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: 1782 (ΠΟΝΤ Α ΜΟΥΣΟΝ)

ΕΤΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ: 1855 (ΠΑΡΙΣΙ)

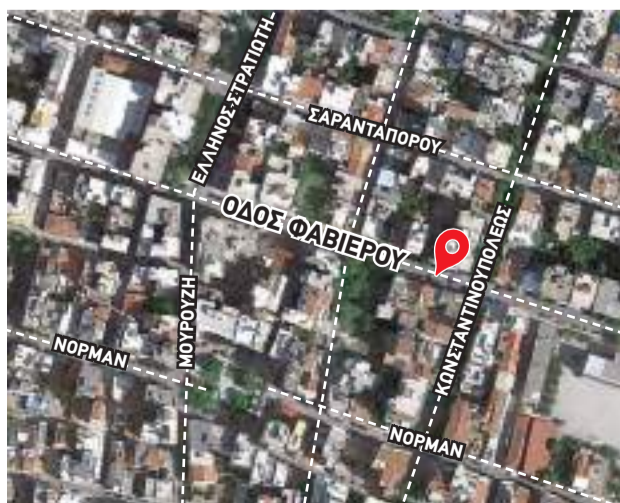
ΗΤΑΝ ΓΑΛΛΟΣ ή μήπως τελικά ήταν Έλληνας; Φορούσε φουστανέλα, στο κεφάλι έφερε σαρίκι παρόμοιο με εκείνο των Νικητάρων και Μακρυγιάννη κι όταν πολεμούσε τους Τούρκους χρησιμοποιούσε την ελληνική αργκό!

Πρώτη φορά στην Ελλάδα ήρθε το 1824, αποβιβαζόμενος στο Ναυαρίνο με το ψευδώνυμο Ντε Μπορέλ και «με τη σκέψη να ιδρύσει αγροτική και βιομηχανική αποικία για τους εξόριστους συναδέλφους του», Γάλλους και Ιταλούς Βοναπαριστές, οι οποίοι είχαν καταφύγει στην

Ισπανία και Βρετανία. Επέστρεψε στην Αγγλία, εκεί όπου συγκέντρωσε εθελοντές και το 1825 ξαναγύρισε στην Ελλάδα, αναλαμβάνοντας τη διοίκηση του Δ' τακτικού στρατού στο Ναύ-

πλιο. Πήρε μέρος με τον Γεώργιο Καραϊσκάκη στη μάχη του Χαϊδαρίου το 1826, ενώ με 530 άνδρες διέσπασε την πολιορκία της Ακρόπολης, μεταφέροντας πολεμοφόδια και παραμένοντας εκεί πολιορκημένος μέχρι τις 24 Μαΐου 1827! Παράλληλα, πρωτοστάτησε για το κτίσιμο κάστρου στο λόφο του στενού των Μεθάνων, πήρε μέρος στην εκστρατεία της Χίου το 1827 που διακόπηκε μετά από αντίδραση των Μεγάλων Δυνάμεων, αλλά και στην εκστρατεία του Μωριά, συνοδεύοντας τον τακτικό Γαλλικό στρατό και προσφέροντας πολύτιμες υπηρεσίες με τη γνώση του για την περιοχή.

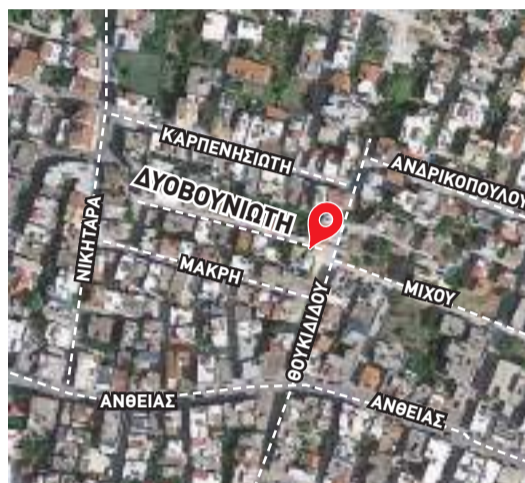
ΔΙΑΦΩΝΗΣΕ με τον Καποδίστρια και επέστρεψε στη Γαλλία, με την Ελληνική Εθνοσυνέλευση, όμως, να τον ανακηρύσσει Έλληνα πολίτη και τον βασιλέα Οθωνα να του απονεμίσει τον Μεγαλόσταυρο του Τάγματος του Σωτήρος.

▶ ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΗΡΩΕΣ

Δυοβουνιώτης Μόνο αγώνας, ποτέ ίντριγκες...

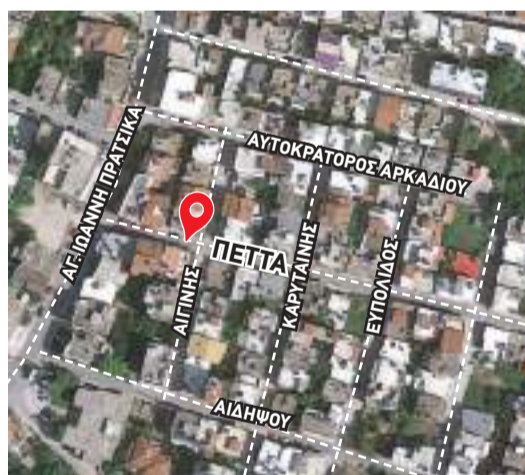

ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΤΟΝ ΓΝΩΡΙΖΕΙ με το πραγματικό του όνομα, που είναι Γιάννης Εύκης. Όλοι ως Δυοβουνιώτη τον ξέρουν, καθώς χρησιμοποιούσε πάντα το τοπωνύμιο καταγωγής του, το χωριό Δύο Βουνά της Φθιώτιδας. Σε ηλικία 13 ετών είδε τον πατέρα του κρεμασμένο από τους Τούρκους και αυτό τον οδήγησε στα βουνά, πρωτοπαλικάρο στο αρματολίκι του Αντρίκου Βερούση. Πολέμησε τους Τουρκαλβανούς στα Ορλωφικά, με τους Τούρκους να του αναθέτουν το αρματολίκι της Μπουστουνίτσας και αργότερα ο Αλή Πασάς εκείνα του Ζητούνιου και των Σαλώνων. Μυθήθηκε στη Φιλική Εταιρεία και, με την έναρξη της Επανάστασης, ύψωσε τη σημαία στη Μενδενίτσα την 8η Απριλίου 1821 μαζί με τους Αθανάσιο Διάκο και Πανουργιά. Πήρε μέρος σε πολλές μάχες μέσα και έξω από τα όρια της Ρούμελης, χωρίς ποτέ να αναμειχθεί σε πολιτικές ίντριγκες. Σημαντικότερη στιγμή του υπήρξε το ευφύες σχέδιό του για την αναχαίτιση της στρατιάς του Μπεϊράν Πασά στη θέση Βασιλικά στις 26 Αυγούστου 1821 (περίμενε το ασκέρι στα στενά των Βασιλικών και το αποδεκάτισε). Πέθανε το 1831, ενώ του είχε απονεμηθεί ο βαθμός του στρατηγού.

▶ ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΩΝ ΜΑΧΩΝ

Τεράστιες οι επιπτώσεις από την ήττα της μάχης στο Πέτα

ΜΕΤΑ ΤΗ ΘΑΝΑΤΩΣΗ του Αλή Πασά στις 24 Ιανουαρίου 1822, και τη διάλυση του Πασαλικίου των Ιωαννίνων που επακολούθησε, η κατάσταση των Σουλιωτών άρχισε να επιδεινώνεται. Την ίδια ώρα, ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, που ήταν πρόεδρος του Εκτελεστικού, «άρχισε τον ανταγωνισμό προς τον Δ. Υψηλάντη, τον οποίον ήθελε να υπερτερήσει και ως στρατιωτικών».

ΣΤΡΑΤΟΣ 3.000 Ελλήνων με τους Μαυροκαρδάτο, Μάρκο Μπότσαρη, Κυριακούλη Μαυρομιχάλη και το Τάγμα των Φιλελλήνων έφτασε στο χωριό Πέτα, 5χλμ. ανατολικά της Αρτας. Απέναντί τους βρίσκονταν 8.000 Τούρκοι υπό τους Ρεσίτ Πασά Κιουταχί και Ισμαήλ Πασά Πλιάσα.

Η ΜΑΧΗ ΑΡΧΙΣΕ τα χαράματα της 4ης Ιουλίου και κράτησε έως το απόγευμα. Κι ενώ πορεία της σύγκρουσης ευνοούσε την ελληνική πλευρά, στο ύψωμα που κατείχε ο Γώγος Μπακόλας φάνηκαν ξαφνικά περίπου Τούρκοι σημαιοφόροι. Οι Έλληνες ερμήνευσαν αυτό το περιστατικό ως προδοσία και οπισθοχώρησαν και καθώς άργησε η διαταγή της οπισθοχώρησης, οι Φιλέλληνες περικυκλώθηκαν από τους εχθρούς. Ακολούθησε σφαγή...

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ της ήττας στο Πέτα ήταν τεράστιες σε όλα τα επίπεδα, πολύ βαρύτερες σε σχέση με κάθε άλλη μάχη, κατά την πρώτη Ζετία της Επανάστασης...

▶ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

Τα βυρσοδεψία στα Ταμπάχανα έγιναν πλατεία Φιλικών

Η ΙΣΤΟΡΙΑ θέλει την Φιλική Εταιρεία να ιδρύεται στις 14 Σεπτεμβρίου 1814 στην Οδησό από τους Εμμανουήλ Εάνθο, Νικόλαο Σκουφά και Αθανάσιο Τσακάλωφ. Κανείς δεν ξέρει πόσα ακριβώς έφτασαν τα μέλη της ανά τον κόσμο, το σίγουρο είναι, όμως, ότι η εν λόγω μυστική εταιρεία έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην Επανάσταση. Δεν θα μπορούσε, λοιπόν, και η πλατεία που βρίσκεται κοντά στον ιερό ναό της Αγίας Παρασκευής της Πάτρας να μην πάρει το όνομα Φιλικών. Ταμπάχανα, βέβαια την πήζαν όλοι για πολλά χρόνια, από το κυρίαρχο όνομα στην περιοχή του Τούρκου Δονά (1707), Ταμπάχανε (Ταμπάκας = βυρσοδέψης). Τα Ταμπάχανα πυρπολήθηκαν από τους Τούρκους το 1821, όμως οι Έλληνες αμύνηθηκαν σθεναρά την Κυριακή των Βαΐων, ενώ καταδίωξαν τον εχθρό στις 9/3/1822.

